

15.11.2022

Daha İyi Yargı Derneği Başkanı Av. Mehmet Gün:

“Yargıyı özgür bırakırsak Türkiye’nin önü açılır.”

Daha İyi Yargı Derneği’nin, “A’dan Z’ye Türk Yargı Reformu”nu iş ve hukuk dünyasına anlatmak için başlattığı “Ekonomi ve Hukuk Buluşmaları”nın 10’uncusu, 14 Kasım 2022 Pazartesi günü Gaziantep’te gerçekleşti. Önceki Ekonomi ve Hukuk Buluşmaları, sırası ile Denizli, İzmir, Bursa, Mersin, Edirne, İstanbul, Hatay, Kayseri ve Çanakkale’deydi.

Buluşmanın teması, “istikrarlı büyüme ve kalkınma”ydı. Açılışında Gaziantep Sanayi Odası Başkanı Adnan Ünverdi, Güneydoğu Sanayi ve İş Dünyası Federasyonu (GÜNSİFED) Başkanı Enver Öztürkmen ve Gaziantep Barosu Başkanı Av. İskender Kahraman’ın konuştuğu buluşma Prof. Dr. Fatih Özatay’ın ekonomiye ilişkin tespitleri ile devam etti.

Buluşmanın son konuşmacısı Daha İyi Yargı Derneği Başkanı Av. Mehmet Gün, Türkiye’nin yargı düzenini değerlendirip, daha iyi bir yargı için derneğin hazırladığı “A’dan Z’ye Türk Yargı Reformu” başlıklı çözüm önerilerini sundu. Av. Mehmet Gün, özetle şunları söyledi:

“Kırk seneden fazladır uluslararası hukuk çalışıyorum. Dünyanın her tarafındaki davaları biliyorum. Türkiye’deki davaları da biliyorum. Bizim elimizdeki davaların 30-40 günden fazla sürmemesi gerekiyor. Bizim bu davaları bu kadar sürede bunları çözmemiz lazım. Ama en basit davayı çözmek için dört-beş sene uğraşıyoruz. Bu kadar süren bir aile hukuku davasından aile faciası çıkar, bir ticaret hukuku davasından yarar değil zarar çıkar. Bunun kimseye faydası yok.

“Türkiye’de 180 bin hukukçu var. Yılda 8 milyon 200 bin dava açılıyor. 2021’de, 4 milyon civarında dava da önceki yıllardan aktarılmıştı. Yani elimizde 12 milyon civarında çözülmesi gereken dava var. Davalı ve davacı tarafı birer kişi saysanız bile bu davalar en az 24 milyon insanı ilgilendiriyor. Buna davanın etkilediklerini eklersek neredeyse toplumun yarıya yakını bu uyuşmazlıkların çözümü için uğraşılıyor.

“Uyuşmazlıkların çözümünde dürüst ve sorumlu davranarak mahkemelere gidecek iş yükünü azaltmamız, toplumda bozulmuş olan adalet duygusunu onarmamız, uzlaşmazlık meselesini ortadan kaldırıp, onun yerine uzlaşma, anlaşma ve dayanışmayı güçlendirmemiz gerekiyor.

Mahkemelerimizi, kalkınmaya hizmet edecek, refahımızı artıracak şekilde, ülkemizdeki mevcut 26 kalkınma bölgesine paralel olarak yeniden yapılandırmalıyız.

“Demokrasi diyoruz, şeffaf ve hesap verebilir devlet diyoruz, bu konudaki Birleşmiş Milletler kararların altına imza atıyoruz ama Hakimler ve Savcılar Kurulu’nun (HSK) yargının tamamını ilgilendiren idari kararlarını, 1980’de generallerin aldığı karar uyarınca, hâlâ yargısal denetim dışında bırakıyoruz. Kararları beğenilmeyen yargıçlar sürülüyor ama bu tayin kararlarına itiraz edilemiyor. Kamu görevlileri hakkında soruşturma açmak hâlâ üstünün iznine tâbî. O zaman maden facialarında, tren kazalarında olduğu gibi kimse yargı karşısına çıkarılamıyor. Soruşturma izinleri tamamen ortadan kaldırılmalı, görevini ihmal eden hukuka aykırı işlem yapan hukuka aykırı emirlere karşı gelmeyen kamu görevlilerin, mahkeme serbestçe soruşturulabilmeli.

“Elimizde yargı organları var ama üyelerini siyasetçiler belirliyor. Dolayısı ile hepsi sadık adamlardan oluşuyor ki buna Anayasa Mahkemesi de dahil. Sonra diyoruz ki yargı işini yapmıyor. Yargının elini kolunu bağıyoruz. Yargıyı özgür bırakalım. Yargıyı özgür bırakırsak, özgür olmaya layık hale getirerek özgür bırakırsak, işte o zaman Türkiye’nin önü açılır, Türkiye’yi kimse tutamaz.”

Daha İyi Yargı Derneği ve A’dan Z’ye Türk Yargı Reformu

Daha İyi Yargı Derneği (www.dahaiyyargi.org), Türkiye’deki yargı sorunlarını tespit edip çözüm önerileri geliştirmek, bu öneriler üzerinde toplumsal mutabakat sağlanması ve çözümlerin hayata geçirilmesi için çalışmak üzere Kasım 2014’te kurulmuş, siyaseten tarafsız bir sivil toplum kuruluşu. Dernek, Türkiye’nin hukuk, demokrasi ve ekonomi sorunlarının temelinde yatan kök sebebin yargı sorunu olduğuna, bu sorunun hukukun üstünlüğü ile iç içe geçtiğine ve hepsinin çözümünün yargıdan başladığına inanıyor. Yargının kaliteli hizmet vermesi odaklı bir dizi çözüm önerisi geliştiren Daha İyi Yargı Derneği, “A’dan Z’ye Türk Yargı Reformu” adını taşıyan önerilerini (www.dahaiyyargi.org/wp-content/uploads/2022/01/diy-rapor-2-baski.pdf), düzenlediği Ekonomi ve Hukuk Buluşmaları ile kamuoyunun dikkatine sunuyor. Daha İyi Yargı Derneği’nin “A’dan Z’ye Türk Yargı Reformu” çalışması, yargıda şu dokuz reformu öneriyor:

Yargıda reform önerileri

1. Hakimler Savcılar Kurulu'nu, toplumun tüm kesimlerini temsil eden, hiçbir kişi, grup veya koalisyonun etki edemeyeceği, tam bağımsız hale dönüştürerek, kaliteli yargı hizmeti üretimine odaklanan düzenleyici bir kurum olarak Adalet Yüksek Kurumu oluşturmak.
2. Yargının idaresiyle ilgili her türlü karar ve işlemi etkin yargısal denetime açıp, bu amaçla yargı konularında uzmanlaşmış Adalet Yüksek Mahkemesi oluşturmak.
3. Anayasa Mahkemesi'nin daire sayısını 3'e çıkarmak, üye sayısını 15'den 30'a yükseltmek, seçimlerini kamuoyunun katılımına açık şeffaf ve yargı denetime tabi tutarak kapasitesini artırmak ve siyaseten tarafsızlığını geliştirmek.
4. Hukuk mesleklerinin her biri için, yönetimleri sadece meslek mensupları tarafından seçilen, tam bağımsız yargısal meslek kuruluşları oluşturmak.
5. Yargı görevlerine kabul ve atamalarında tam liyakati sağlamak; yargı üst organlarına, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay ve Danıştay üyeliklerine adaylık ve atamalarda kamuoyunu dahil ederek tam şeffaflığı, seçme ve atama kararlarını gerekçeli açık oya tabi tutup bütün aşamaları yargı denetimine tabi kılarak tam hesapverirliği sağlamak.
6. Ahi geleneğinin özüne uygun olarak yeknesak hukuk meslekleri kariyer planı oluşturmak ve insan kaynaklarını ihtiyaca uygun olarak geliştirip liyakat esaslı olarak değerlendirmek.
7. Yargı hizmet birimlerini, mahkemeleri ve insan kaynaklarını 26 kalkınma bölgesi bazında optimum şekilde dağıtmak, uzmanlıkları merkezlerde yoğunlaştırırken hizmeti halkın ayağına götürmek.
8. Uyuşmazlıkları erken aşamada tespit ederek yargının iş yükünü önceden kestirmek, yargı kaynaklarını ileriye yönelik planlamak, modern uyuşmazlık yönetim usulleri ve dava öncesi dürüst ifşa ve ibraz kurallarıyla sulh ve uzlaşmayı teşvik etmek, davaları en geç üç-dört ay içinde sonlandırmak.
9. Herkese karşı hukukun üstünlüğü için kamu görevlilerinin suçlarında idari amirlerinin ve kendi kuruluşlarının soruşturma izni vermesi şartını kaldırmak.